

2017

Forsøg med tidlig opsporing (TOPI)

05-04-2017

Indhold

1. Indledning.....	2
2. Hvorfor TOPI?	2
3. Formål med TOPI	2
4. Beskrivelse af TOPI's opbygning og metoder	3
5. Opsporingsmodellens værdier	4
6. Overvejelser fra arbejdsgruppens side.....	4
7. Arbejdsgruppens konklusioner i forhold til TOPI på nuværende tidspunkt.....	5
8. Vi bygger videre	5
9. Nuværende metoder som anvendes på dagtilbudsområdet og Dagtilbud Nordvest – i relation til TOPI	7
10. Succeskriterier for indførelse af TOPI.....	8
11. Implementeringsplan	9
11. Hvad er der behov for?.....	11
12. Særlige opmærksomhedspunkter i forbindelse med implementeringen af TOPI	12
13. IT-system	13
14. Tids- og procesplan.....	13

1. Indledning

Randers Kommune deltager som referencekommune i Socialstyrelses projekt "Tidlig Indsats – Livslang Effekt". I den forbindelse er der udpeget en række fokusområder, som der skal arbejdes videre med i forhold til at styrke og udvikle den tidlige og forebyggende indsats for udsatte børn og unge i Randers Kommune.

Som led i dette arbejde blev det besluttet, at der skulle nedsættes en styregruppe og arbejdsgruppe, der skulle komme med forslag til, hvorledes TOPI (tidlig opsporingsmodel) kan afprøves som en del af et forsøgsprojekt i Randers Kommune. I første omgang afprøves TOPI således indenfor et udvalgt område af sundhedsplejen og Dagtilbud Nordvest. Efter forsøgsperioden, der løber fra d. 1. august 2017 – 31. december 2018, skal forsøget evalueres, og der skal tages stilling til, hvorvidt TOPI skal anvendes som metode indenfor hele sundhedsplejen og dagpleje/dagtilbudsområdet samt, om metoden eventuelt også skal anvendes indenfor førskole/skoleområdet i Randers Kommune.

2. Hvorfor TOPI?

TOPI-modellen er udviklet af Socialstyrelsen i samarbejde med KORA og Assens, Norddjurs, Haderslev, Viborg, og Vordingborg kommuner, og indeholder en række effektive metoder til brug for tidlig opsporing af børn i en socialt udsat position.

TOPI har til formål at styrke:

- De fagprofessionelles kompetencer til at tolke et barns signaler på manglende trivsel.
- De fagprofessionelles faglige sikkerhed i forhold til at handle på deres fornemmelse af, at et barn ikke trives.
- De fagprofessionelles kompetencer til at arbejde med børns vanskeligheder, selvom de kan føle sig usikre på, hvordan de skal håndtere disse.
- De fagprofessionelles kompetencer til at fortælle forældrene om deres bekymringer for barnets trivsel og udvikling på et tidligt tidspunkt i problemudviklingen. Også selvom de kan være bekymrede for forældrenes reaktioner og for at komme i konflikt med forældrene.
- At de fagprofessionelle indbyrdes diskuterer deres bekymringer for et barns trivsel, så de i fællesskab sætter ind med tidlig hjælp og støtte.

Viborg kommune har endvidere i en årrække arbejdet med den tidlige opsporingsmodel. Arbejdsgruppen har været på besøg hos Viborg Kommune, og tilbagemeldingen er, at udsatte børn opspores gennemsnitligt 1,5 år tidligere, hvilket betyder, at modellen i praksis understøtter en forebyggende og tidligere indsats i forhold til udsatte børn.

3. Formål med TOPI

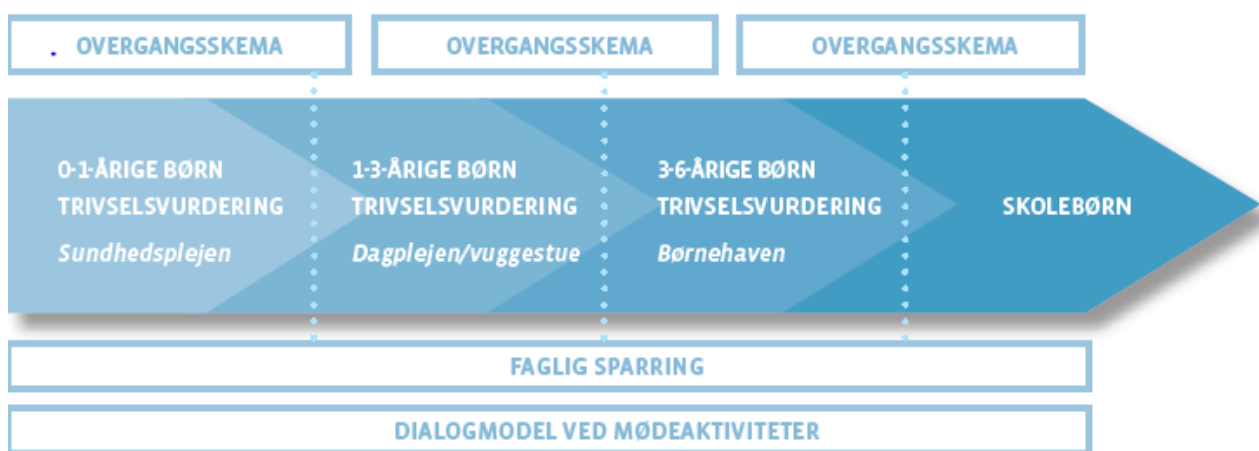
TOPI har til formål at styrke:

- De fagprofessionelles kompetencer til at tolke et barns signaler på manglende trivsel.
- De fagprofessionelles faglige sikkerhed i forhold til at handle på deres fornemmelse af, at et barn ikke trives.

- De fagprofessionelles kompetencer til at arbejde med børns vanskeligheder, selvom de kan føle sig usikre på, hvordan de skal håndtere disse.
- De fagprofessionelles kompetencer til at fortælle forældrene om deres bekymringer for barnets trivsel og udvikling på et tidligt tidspunkt i problemudviklingen. Også selvom de kan være bekymrede for forældrenes reaktioner og for at komme i konflikt med forældrene.
- At de fagprofessionelle indbyrdes diskuterer deres bekymringer for et barns trivsel, så de i fællesskab sætter ind med tidlig hjælp og støtte.

4. Beskrivelse af TOPI's opbygning og metoder

Der anvendes følgende metoder i modellen:

- **Trivselsvurderinger.** Mindst to gange om året gennemføres en vurdering af alle børns trivsel ved hjælp af et trivselsskema. I daginstitutionen skal den enkelte pædagog fx sikre, at hun gennemfører en trivselsvurdering af alle de børn, hun er primær kontaktperson for. Det er målet at opdage et barns evt. manglende trivsel så tidligt i problemudviklingen som muligt. I trivselsskemaet vurderer de fagprofessionelle hvert barns samlede trivsel ud fra følgende positioner: Grøn position (trivsel), gul position (bekymring) og rød position (stærk bekymring). Hvis barnet ikke trives inden for mindst et ud af en række udvalgte trivselsområder, placeres barnet i gul eller rød position, hvorefter der vil blive udarbejdet en handleplan med konkrete indsatser og initiativer.
- **Overgangsmodellen.** Hver gang et barn skal skifte institution, skal den fagprofessionelle og forældrene i fællesskab udfylde et overgangsskema om barnets styrker og udfordringer. Det gælder fx, når et barn forlader dagplejen for at fortsætte i en børnehave. Det er målet, at der sker en systematisk vidensdeling vedrørende alle børns trivsel i overgangen fra en institution til en anden. Fokus på overgangen skal sikre, at børn med behov for særlig støtte og hjælp også får det i den nye institution.
- **Ekstern faglig sparring.** De fagprofessionelle skal løbende have ekstern faglig sparring. Denne sparring skal give plads til drøftelse af evt. tvivl i forhold til et barns trivsel. Man skal også kunne få sparring om handleveje i forhold til børn, der har brug for særlig støtte og hjælp. Den eksterne faglige

sparring skal desuden gives i forhold til mere generelle problemstillinger, fx hvordan man forholder sig til børn, hvis forældre er ved at blive skilt

- **Dialogmodel for effektiv og målrettet mødeafholdelse.** Dialogmodellen anvendes til forberedelse og evaluering af møder. Modellen skal understøtte, at mødedeltagerne har samme opfattelse af, hvilke emner der skal drøftes på mødet. Det gælder både monofaglige og tværfaglige møder om et barns manglende trivsel samt møder med forældre om deres barn. Målet med dialogmodellen er at styrke gennemførelse af effektive møder med en klar viden om mål og indhold for mødet.

5. Opsporingsmodellens værdier

- A. **Aktiv forældredeltagelse.** Forældrene skal som udgangspunkt indgå aktivt i det fælles arbejde med at styrke deres barns trivsel. Forældrene inddrages og høres i forhold til de fagprofessionelles bekymringer for barnets trivsel. Derfor kontaktes forældrene for at drøfte deres barns situation, så snart der er bekymring for barnets trivsel. I samarbejdet med forældrene skal der være fokus på forældrenes ressourcer og ikke kun på evt. mangler i deres forældrerolle. Det betyder fx, at alle forældre skal orienteres om, at der gennemføres jævnlige trivselsvurderinger af alle børn, inklusive deres eget, og at de fagprofessionelle gerne vil drøfte trivselsvurderingerne med dem.
- B. **Fokus på barnets ressourcer og udviklingsmuligheder.** Når de fagprofessionelle vurderer barnets trivsel, skal de gøre det med udgangspunkt i barnets ressourcer og udviklingsmuligheder. De skal være opmærksomme på ikke at lade de negative fortællinger dominere billedet af barn og forældre. De skal også se på deres styrker. Negative og positive fortællinger er identitetsdannende – både udadtil i forhold til omgivelserne og indadtil i forhold til opfattelsen af egen identitet og selvopfattelse.
- C. **Styrkelse af det tværfaglige samarbejde.** Det tværfaglige samarbejde mellem faggrupper med forskellige faglige vidensområder og tilgange er en ressource for både opsporingen og den efterfølgende tidlige indsats.

6. Overvejelser fra arbejdsgruppens side

Alle modeller er sårbare, det gælder også TOPI. Der kan være bekymring for, at modellen understøtter en stigmatisering af børnene, der ikke er fremmede. "Ser vi nu noget, fordi vi skal se noget".

Forståelsen i TOPI er imidlertid, at det ikke er barnet, der er udsat, men barnet kan være i en udsat position. Dermed er fokus ikke på barnets udfordringer alene, men mindst lige så meget på de fællesskaber og relationer barnet indgår i. *Man skal forstå barnet i den kontekst, de er en del af.* Tiltag og forandringer skal ske i det læringsmiljø og det børnefællesskab barnet er en del af, samt i øvrige relationer, netværk og kulturer, som omgiver barnet.

Når vi er bekymrede for et barns trivsel, er der en risiko for stigmatiserende fortællinger om barnet og dets forældre. Disse fortællinger er ikke altid faglige og professionelle, men kan bero sig på "hvad vi synes". Vi

skal være opmærksomme på, at disse fortællinger hurtigt bliver den fortælling, vi og andre får om barnet. Historien kan samtidig blive den identitet, barnet danner om sig selv, og den selvforståelse barnet får af sig selv som individ. Det kan fx være, at man snakker om en gruppe af drenge i børnehaven som ”de vilde drenge”, hvilket både kan give børnene selv og deres omgivelser en række forestillinger om, hvordan de drenge er.

Det er vigtigt, at udsagn om barn og forældre altid er baseret på faglige og saglige analyser af barnets situation set i et kontekstuellet perspektiv, og at de afspejler flere perspektiver, så barnet ses i sin helhed. Det giver også fokus på at bringe både barnets ressourcer og udfordringer frem i den faglige analyse af barnets trivsel.

7. Arbejdsgruppens konklusioner i forhold til TOPI på nuværende tidspunkt

Arbejdsgruppen finder, at der er nogle positive elementer i TOPI, som gør det relevant at afprøve TOPI som forsøgsprojekt. Først og fremmest snakker vi ofte om, at vi skal arbejde sammen på tværs af sektorer, - og vi arbejder da også i vid udstrækning tværfagligt i Randers Kommune. Men TOPI vil være et af de første (og måske det første) rigtige projekt, hvor der ikke blot arbejdes på tværs af sektorer, men hvor alle indgår på lige fod med en fælles rolle og et fælles sprog ind i et fællesfagligt projekt.

Derudover er TOPI:

- Et konkret og anvendeligt arbejdsredskab (der understøtter den måde vi allerede arbejder på i sundhedspleje, PPR og dagtilbud)
- Medvirkende til at der systematisk arbejdes med alle børn i børnegruppen, og at vi tidligere kan opdage mistrivsel
- Medvirkende til at udsatte børn spores op til 1,5 år tidligere
- Medvirkende til at fagligheden løftes – blandt andet via modelværktøjet og den faglige sparring

Vedhæftet som bilag er en nærmere beskrivelse af TOPI's opbygning og metoder, som ikke vil blive nærmere gennemgået i denne projektbeskrivelse. Yderligere information om TOPI kan også findes på:

<https://socialstyrelsen.dk/projekter-og-initiativer/born/model-for-tidlig-opsporing>

8. Vi bygger videre

For arbejdsgruppen har det været afgørende, at vi ikke starter på noget helt nyt. Vi taler derimod om en videreudvikling og videreudbygning af de mange initiativer, forsøg og forskningsprojekter, der allerede er i gang – eller er ved at blive implementeret – i sundhedsplejen, PPR og dagtilbud. Det er vigtigt at forstå, at fundamentet for TOPI skal findes i den måde, vi allerede arbejder på. Helt konkret betyder det i Randers Kommune, at TOPI integreres med:

- VIDA fra 2010-13 som involverede ca. 4000 børn i alderen 3-6 år.
- Fremtidens dagtilbud fra 2014-16 som involverede ca. 12.000 børn i alderen 0-6 år.
- Vi lærer sprog fra 2016-18

VIDA

Forskningsprojektet VIDA (vidensbaseret indsats overfor udsatte børn i dagtilbud) peger på, at øget vidensbaseret, målrettet og systematisk arbejde med forandring af pædagogisk praksis har positiv effekt på alle børns socio-emotionelle udvikling og trivsel.

I VIDA-programmet er der tre grundlæggende principper. Det første princip indebærer et skift fra et fejlfindingsyn til et ressourcensyn. Her fokuseres der på ressourcerne hos både børn, medarbejdere, ledere forældre og andre aktører. Derudover fokuseres der på at inddrage positive erfaringer fra situationer i dagtilbudene, der er lykkedes. Det andet princip handler om at bevæge sig fra et passivt til et aktiv læringsbegreb. Her opfattes læring som noget, der sker ved både at modtage viden og ved sociale interaktioner. Dette aktive læringsbegreb retter sig ligeledes mod både ledere, forældre, medarbejdere og børn. Det sidste princip fokuserer på bevægelsen fra et individuelt til et organisatorisk læringsperspektiv. Her fokuseres der på VIDA-uddannelsen, som bygger på organisatorisk læring om, hvordan viden fra uddannelsen implementeres i egen praksis og ikke kun tilhører enkelte medarbejdere.

Fremtidens Dagtilbud

Formålet med Fremtidens Dagtilbud er at få viden om, hvordan man understøtter børns trivsel, læring og udvikling gennem en målrettet og systematisk pædagogisk didaktik og et målrettet forældresamarbejde, hvor dagtilbuddets ledelse er drivkraft.

Udviklingsprogrammet tager afsæt i de fire pejlemærker, som Task Force om Fremtidens Dagtilbud har anvist.

Pejlemærkerne er:

- En reflekteret og tilrettelagt pædagogisk praksis med fokus på læring og inklusion
- Et målrettet forældresamarbejde
- En stærk evalueringskultur med fokus på kvalitetsudvikling
- Professionelt og tydeligt lederskab på alle niveauer.

Forskningen fra Fremtidens Dagtilbud viser, at der allerede i dagpleje og vuggestue er markante forskelle i børns socioemotionelle, sproglige og tidlige matematiske kompetencer. Herunder at forskellene i kompetencer udgør op mod 2 år hos børn med de svageste kompetencer og hos børn med gennemsnitlige kompetencer hen mod slutningen af tiden, hvor de går i børnehaven.

Vi lærer sprog.

I Randers kommune deltager vi fra 2016-18 sammen med 12 andre kommuner i forskningsprojektet "Vi lærer sprog – i vuggestuen og dagplejen".

Formålet med forskningsprojektet er at udvikle og afprøve en målrettet og systematisk sprogindsats, som virker for de 1-2-årige i vuggestue og dagpleje.

En målrettet, tidlig og systematisk sprogstimulering i *børnehaven* har positive, påviselige effekter på børns sprogtiltagelse. "Vi lærer sprog - i vuggestuen og dagplejen", tager afsæt i disse positive erfaringer og undersøger, om de kan overføres til vuggestuen og dagplejen og dermed forebygge senere sprogudfordringer.

Der er fokus på 2 læringsområder: sprog og ihærdighed.

Forskningen viser, at der kan være en tendens til, at børn, der er sprogligt udfordrede som små, kan være de samme der har svært ved at gennemføre en ungdomsuddannelse som unge. Det 4 årige barn med svage sproglige og sociale kompetencer kan være det 8 årige barn, der har svært ved at knække læsekoden, det 15 årige barn med højt fravær, udfordringer til Folkeskolens afgangsprøve og sidst men ikke mindst den 19 årige, som har svært ved at gennemføre en ungdomsuddannelse.

I forhold til TOPI

I forhold til TOPI betyder det, at der i forbindelse med screenings, handleplaner, dialogmøder og overlevering tages udgangspunkt i et ressourceperspektiv. Barnet og familien besidder altid ressourcer, der sættes i spil. Læring, inklusion og forældresamarbejde er pejlemærker i Fremtidens Dagtilbud,- og også de fremadrettede pejlemærker i TOPI. Her er der transparens og sammenhæng. På samme måde er der i TOPI en dimension vedrørende den kognitive trivsel, hvor der blandt andet sættes fokus på barnets sproglige udvikling, og hvor den eksisterende viden i Randers Kommune i forhold til "vi lærer sprog" understøtter en faglig og nuanceret forståelse og tilgang til sprogets betydning.

Et andet eksempel er, at der netop er udarbejdet et nyt fælles overleveringsskema mellem dagtilbud og skole i Randers Kommune. Det er et fælles arbejde, der har været længe undervejs og som begge parter føler et ejerskab for. Derfor tages der netop udgangspunkt i dette overleveringsskema i forsøgsprojektet, som falder meget fint i tråd med skemaet anbefalet fra Socialstyrelsen. I forhold til overgangen fra sundhedspleje og dagtilbud eksisterer der ikke et fælles overgangsskema, og her giver det derfor i forsøgsperioden rigtig god mening at anvende socialstyrelsens manual.

Opsamlende finder arbejdsgruppen det dog meget vigtigt at pointere, at TOPI tager udgangspunkt og bygger på det eksisterende og allerede igangsatte i Randers Kommune – og ikke omvendt.

9. Nuværende metoder som anvendes på dagtilbudsområdet og Dagtilbud Nordvest – i relation til TOPI

ICDP

ICDP er en forkortelse for International Child Development Programme, og er et internationalt forebyggelsesprogram, der er udviklet af de norske professorer i psykologi, Karsten Hundeide og Henning Rye. Flertallet af de ansatte pædagoger på dagtilbudsområdet i Randers Kommune er uddannede i at anvende ICDP metode og har en grundlæggende viden om relationspsykologi. ICDP programmet blev oprindeligt udviklet til relationer mellem voksne og børn, men er nu blevet udvidet til at kunne anvendes i mange forskellige professionelle relationer. Et af de centrale temaer i ICDP programmet er at skærpe bevidstheden omkring relationens fundamentale betydning for menneskets udvikling.

Det pædagogiske personale i Randers Kommune har dermed viden om relationens afgørende betydning og er undervist i at bevidstgøre sig om egne ressourcer og anvendelsen af disse i udviklingsstøttende professionelle relationer. Som nævnt i afsnittet ovenfor bygger TOPI videre på allerede eksisterende arbejdsmetoder i Randers Kommune, og dette er også tilfældet i forhold til TOPI, hvor ICDP konkret styrker medarbejdernes kompetencer og faglighed i forhold til udfyldelsen af trivselskemaerne, i relationen til forældrene og i forhold til samarbejdet med øvrige samarbejdspartnere.

Matrix skema og sociogram

I Dagtilbud Nordvest arbejder institutionerne med en matrix-kortlægning af barn/voksne relationer på stuen, samt evt. en kortlægning af barnets relationer til andre børn, (sociogram). På baggrund af kortlægningen udarbejdes interne handleplaner for barn/voksnes relationer, som kræver en særlig pædagogisk indsats og justering. Handleplanerne drøftes på et stuemøde med den pædagogiske leder, og der aftales yderligere opfølgning og vejledning.

I forhold til TOPI betyder det, at arbejdsmetoderne bibeholdes, men at matrixskema og sociogram erstattes af trivselsskema og barnets ressourceprofil. Vurderingen er, at denne ændring ikke er stor, og at den vil være forholdsvis let for medarbejderne at adoptere, idet hele metoden i TOPI er meget ens med det tidligere udførte arbejde. Lidt af det gamle erstattes således med noget nyt, der dog på mange måder er meget lig det kendte. Arbejdsgruppen finder det væsentligt, at der ikke arbejdes med både/ og, men at der kun arbejdes med denne ene model – TOPI-modellen, og som mål på sigt i alle dagtilbud, PPR og sundhedspleje (og førskole og skole).

Udarbejdelsen af handleplaner i TOPI falder ligeledes helt i tråd med den eksisterende praksis i dagtilbud Nordvest, hvor der allerede i dag arbejdes med to typer af handleplaner.

Endelig ligger det som en implementeret del af TOPI, at der i medarbejderteam i sundhedspleje og dagtilbud er vejledning og faglig sparring. I sundhedsplejen vil tre årlige møder i de pågældende distrikter kunne benyttes til faglig sparring i forhold til de børn, hvor der er spirende bekymring, mens der i Dagtilbud Nordvest allerede er opsat rammer for og indhold til vejledningen samt til, hvad der skal ske, hvis der ikke sker en progression i forhold til barnets udsatte position.

Samlet set vurderer arbejdsgruppen, at de eksisterende arbejdsmetoder i sundhedspleje, PPR og dagtilbud er sammenfaldende med eller fint understøtter elementerne i TOPI. Der er ikke tale om større ændringer, men en yderligere opkvalificering og systematisering af det allerede igangsatte. Systematiseringen har særskilt til formål at sikre, at der er øje på alle børn, og at der handles / gøres noget allerede ved de første tegn på mistrivsel.

10. Succeskriterier for indførelse af TOPI

- ✓ Der arbejdes med et resourcesyn, og at alle børn er en del af børnefælleskabet
- ✓ De udsatte børn opspores tidligere end det sker nu, og børn som er vurderet i gul position på vej ind i en problemudvikling, - opdages tidligere.
- ✓ Dagtilbuddenes beskrivelser er mere målrettede, kvalificerede og handlingsorienterede.
- ✓ Medarbejderne styrkes i at kunne håndtere mindre bekymringer inden for egne institutionelle rammer.
- ✓ Samarbejdet med forældrene styrkes gennem tidligere forældrekontakt ved bekymring for et barn.
- ✓ Den faglige dialog og faglige refleksion mellem medarbejderne i dagtilbuddene styrkes.
- ✓ Færre og mere kvalificerede beskrivelser i henvendelser fra fagpersonale til myndighedsafdeling.
- ✓ Systematikken i det tidlige opsporende arbejde styrkes.
- ✓ TOPI anvendes systematisk i sundhedspleje, dagpleje, dagtilbud og førskole.

- ✓ Der udvikles et fælles fagligt sprog mellem fagpersonerne i det tværfaglige samarbejde.

IT system

- ✓ Understøtter det fælles faglige sprog
- ✓ Understøtter det tværfaglige samarbejde
- ✓ Der kan trækkes data lokalt og overordnet
- ✓ Det er tidsbesparende og minimerer på sigt tidsforbrug ifm. § 50 rapporter og lignende.

11. Implementeringsplan

Sundhedsplejen

Sundhedsplejen er de første, der møder familien og barnet. De har således fra starten af en helt særlig position og rolle i forbindelse med TOPI. De får med deres relations-arbejde i familien stor viden om hele familiens trivsel. Denne viden er vigtig for barnet og for de omsorgspersoner som i dagtilbuddet skal til at varetage barnets behov samt fremme dets udvikling. Denne viden må derfor ikke gå tabt, men skal i stedet videregives i form af et overgangsskema mellem sundhedsplejen og dagtilbud.

I skrivende stund er Sundhedsplejen ved at udarbejde det kommende tilbud efter sommerferien 2017, og det ser ud til at lande på, at der til førstegangs-fødende er planlagt 1 graviditetsbesøg, 5 hjemmebesøg i barnets første 0-10 levemåneder, 1 klinikbesøg ved 3 mdr. samt hjemmebesøg når barnet er 3 år.

For de førstegangsfødende der deltager på et Familieiværksætter-hold, er der ikke planlagt klinikbesøg ved 3 mdr. og besøg ved 3 år, da de modtager et lignende tilbud på holdet. For de flergangsfødende er der planlagt 4 hjemmebesøg i alderen 0-10 mdr., samt et planlagt klinikbesøg ved 3 mdr.

Ved alle disse kontakter som sundhedsplejersken har til familien, har hun god mulighed for at opspore tegn på begyndende mistrivsel og vurdere hvilke tiltag, der skal til for at rette op på dette.

Da det er bestemt, at Børnehuset Hørhaven og Børnehuset Regnbuen vil være de første der går i gang med at afprøve TOPI modellen, inviteres de to sundhedsplejersker, som i forvejen er tilknyttet institutionerne, ind til afprøvning af overgangsmodellen mellem sundhedsplejen og dagtilbud. De vil så også være en del af den dialogmodel, som er beskrevet i TOPI, da de deltager som faste medlemmer af det tværfaglige team i deres respektive institutioner.

Rent praktisk vil sundhedsplejersken ved det sidste besøg i barnets 8-10 mdr's alder, (hvor forældre ved at barnet skal starte i en af de ovennævnte dagtilbud), sammen med forældre udfylde overgangsskemaet (vedhæftet som bilag). Forældre vil forinden blive informeret om forsøget som kører i deres område af byen, samt formålet med skemaet. Hvis det i besøget endnu er uklart, hvor barnet skal starte pasning, aftales det, at sundhedsplejersken tager kontakt til familien omkring det tidspunkt, de har ønsket plads fra, så sundhedsplejen sammen med familien kan aftale overdragelse af skemaet, hvis det findes relevant.

Med sit kendskab til barnets første tid, trivsel og udvikling udfylder sundhedsplejersken sammen med familien skemaet, med støtte fra de positioner der er beskrevet i trivselsskemaet (se bilag trivselsskema for sundhedsplejen).

- Der hvor barnet vurderes i grøn position aftales det, om det er forældre eller sundhedsplejersken som videregiver overgangsskemaet
- Der hvor barnet vurderes i gul eller rød position deltager sundhedsplejen ved overleveringssamtalen til dagtilbuddet

Underskriften fra forældre på skemaet er samtidig en tilladelse til at oplysninger må videregives.

PPR

PPR spiller en central rolle i forhold til den faglige sparring og i forhold til den faglige opkvalificering i TOPI.

I alle dagtilbud er der fremmøde af fremskudt rådgiver, og rådgiverne vil fra starten af blive inddraget i den spirende bekymring med henblik på at yde rådgivning og vejledning – set ud fra en anden faglig vinkel. De fremskudte rådgivere afholder i dag møder rundt på institutionerne, hvor de blandt andet præsenterer sig selv og deres muligheder for at bistå og indgå i arbejdet i dagtilbud. Det foreslås fremadrettet:

- At den fremskudte rådgiver deltager på et årligt personalemøde (samlet for 3-4 institutioner) ift. at drøfte generelle problemstillinger med henblik på at understøtte tiltag omkring læringsmiljøet i institutionen.
- At de nuværende tværfaglige gruppemøder bliver dels konsultative i forhold til individuelle problematikker som nu, og dels møder hvor der vejledes generelt i forhold til læringsmiljøet i institutionen.

Implementeringen af TOPI i PPR, betyder således ikke igangsætning af nye eller flere møder, men derimod en ændring af de eksisterende møders karakter, så de i videre udstrækning er målrettet til at klæde medarbejderne på til dels at forstå, fortolke og handle på bekymringerne. Herudover vil der, ligesom i dag, altid være muligheden for at tage kontakt ad hoc til PPR, fra både sundhedsplejens og dagtilbuddets side, hvis væsentlige og mere specifikke problemstillinger gør sig gældende fx i forhold til familien e. lign.

Dagtilbud Nordvest

I perioden 1. august 2017 til den 31. december 2017 deltager to institutioner i Dagtilbud Nordvest i afprøvelsen af TOPI. Det er henholdsvis Børnehuset Hørhaven og Børnehuset Regnbuen. Efter et halvt års erfaringer med deltagelsen af Hørhaven og Regnbuen i TOPI udvides TOPI til de øvrige 9 afdelinger, således at samtlige af afdelingerne i Nordvest deltager det sidste år i projektperioden,- det vil sige fra d. 1. januar 2018- 31. december 2018.

Dagtilbud Nordvest har tilknyttet faglige vejledere med en særlig viden om proces og metoder, og de tænkes at få en særlig rolle i forhold til, i samarbejde med ledergruppen, at understøtte implementeringen af TOPI i Dagtilbud Nordvest.

En screening af samtlige børn i de pågældende afdelinger i Dagtilbud Nordvest vil blive foretaget 3 gange årligt,- henholdsvis i oktober, februar og juni.

Igangsætningen/ kick of af TOPI

Opstarten af TOPI vil indebære en undervisning i det valgte IT-system (mere herom senere). Undervisningen planlægges påbegyndt i juni måned 2017.

Deltagere:

- Pædagogiske ledere + DTL 8
- Faglig vejledere 4
- Pædagog fra hver stue 11

I januar 2018 undervises yderligere 24 pædagoger i IT systemet, så alle er klædt godt på.

Øve-baner

I Viborg Kommune har man i dagtilbud Bulderby god erfaring med at benytte sig af nogle såkaldte øve-baner, hvor medarbejderne får lejlighed til at øve sig i først og fremmest dialogmodellen – dette med henblik på at udfordre sig selv og hinanden fagligt, og med henblik på at blive skarp på at anvende den valgte analysemodel i forbindelse med samarbejdet med forældrene og i forbindelse med de tværfaglige møder. Nogle medarbejdere kan føle sig usikre i dialogen med forældre og samarbejdspartnere og øve-banerne hjælper dem til denne opgave. Det er ikke forventning, at der skal holdes mange eller lange øve-baner, da det er vigtigt at TOPI ikke inddrager yderligere ressourcer fra kerneopgaven, men øve-banerne anvendes især i opstarten af processen til at klæde medarbejderne bedre på.

Udfyldelse af trivselsskemaerne (de tre årlige screenings), udarbejdelse af handleplan, afholdelse af dialogmøder og den faglige sparring kan foregå indenfor den eksisterende tidsmæssige og økonomiske rammer. Dagtilbud Nordvest har endvidere valgt, i løbet af projektperioden, at uddanne medarbejdere i relations-teori og udviklingsteori, da der generelt kan være behov for at styrke disse kompetencer, og fordi det i vid udstrækning understøtter forståelsen og arbejdsmetoden i TOPI.

11. Hvad er der behov for?

Som nævnt understøtter TOPI i vid udstrækning den måde, der allerede arbejdes på i sundhedsplejen, PPR og dagtilbud. Men i projektperioden er der behov for støtte til følgende elementer, som styregruppen bedes tage stilling til i forbindelse med igangsætningen af projektet:

Det vedrører:

- Nedsættelse af projekt styregruppe med deltagelse af sundhedspleje, PPR og dagtilbud til at understøtte og facilitere projektet
- Finansiering af IT-system (mere herom senere) samt til undervisningen i systemet. Vælges Rambølls Hånden og Hjertet er der indregnet en vis mængde konsulenttimer, men der vil være behov for yderligere. Beløb ikke afklaret.
- Konsulenttimer fra fx afdeling Børn (pædagogisk konsulent) til det praktiske arbejde med at understøtte processen. Estimeret tidsforbrug er ca. 40 timer over 1,5 år til denne opgave.

Opgave	Anslået tidsforbrug
Tilrettelæggelse af de to undervisningsforløb (jf. tidslinje)	5*2 timer
Deltagelse i 2 projektstyringsgruppe-møder	2*2 timer
Deltagelse i statusmøder i dagtilbud efter screening, hvor der analyseres på data og bidrager i de faglige drøftelser	Forberedelse 3*2 timer Møder 3*2 timer
Statusrapport og opsamling	14 timer
I alt ca.	40 timer

12. Særlige opmærksomhedspunkter i forbindelse med implementeringen af TOPI

Arbejdsgruppen har blandt andet via besøget i Viborg Kommune og drøftelser med fagpersoner, der har beskæftiget sig med TOPI erfaret en række fokuspunkter, der er vigtige i arbejdet med TOPI, og som der derfor bør være opmærksomhed på allerede i forsøgsperioden. Dette vedrører blandt andet:

Hvad er succeskriteriet i TOPI?

Der kan være en risiko for, at ledere og medarbejdere sigter efter at have så få gule og røde børn som muligt. Dette er *ikke* et mål eller et succeskriterium. Det er vigtigt, at denne forståelse spredes til politikere, ledere, forældre og medarbejdere.

Målet er at opdage børn i mistrivsel tidligere end nu, og målet er at indsatser i højere grad løses i det læringsmiljø, som barnet er en del af. Der vil løbende komme nye børn til i gule og røde positioner, og at en institution fx har mange gule børn, kan således være et udtryk for, at medarbejderne er gode til at se de første spirende tegn på mistrivsel.

Mødeledelse i forbindelse med TOPI

Erfaringerne fra Viborg viser, at det er Dialogmodellen der har været sværest at implementere. I Randers afholdes der pt. tværfaglige gruppemøder og/eller netværksmøder omkring børn i mistrivsel. Disse møder holdes i dag ikke ud fra en bestemt model eller metode. Der er således stor forskellighed i; hvor godt møderne er forberedt, hvordan forældrene er inddraget forud for mødet, hvordan mødet afvikles og på den enkeltes mødeledelse.

Det er vigtigt med en tydelig og struktureret mødeledelse, således at vi sikrer, at barnets situation er så nuanceret belyst som muligt. Vi skal endvidere sikre, at der altid laves konkrete aftaler på baggrund af mødet, så forældrene er med på, hvad der er aftalt, og hvem der gør hvad. Endvidere er det helt centralt i det tværfaglige arbejde at være meget præcise på, hvem der har ansvaret for hvilke opgaver.

I arbejdet med TOPI vil der således være mulighed for at arbejde med en mere ensartet tilgang til, hvordan møderne afholdes og ledes.

Øvrige opmærksomhedspunkter

- Trivsel skal forstås fleksibelt. Et barn kan fx godt trives i hjemmet men ikke i institutionen – og omvendt. Der er ikke tale om enten trivsel/mistrivsel, - der kan være meget midt imellem.

- Er målet et fælles sprog, er det måske værd at overveje om, der skal anvendes samme analysemodel i forbindelse med udarbejdelsen af handleplanen i TOPI. Randers-modellen bidrager til stor metode frihed, og i dag anvender skoler, dagtilbud, familie, sundhedspleje m.fl. flere forskellige redskaber i form af SMTTE, LP-model, Signs of Safety, Løft og ICS mv.
- Vigtigt med én projektleder, der kan understøtte og prioritere processen- såfremt projektet skal udmøntes i hele Randers Kommune til den tid (efter evalueringen af forsøgsprojektet)
- Vigtigt med ledelsesopbakning og ledelsesforankring for at modellen lykkes. Er der ikke et ledelsesmæssigt ejerskab for at anvende modellen, vil der være om end meget vanskeligt at implementere modellen i praksis. At sikre lederejerskab på decentralt niveau er derfor helt afgørende
- Vigtigt at medarbejderne har en grundlæggende forståelse i forhold til tilknytningsteori og relations-teori. Der kan være behov for brush-up på dette for at være klædt på til TOPI.

13. IT-system

Møde med Edith fra Rambøll....

14. Tids- og procesplan

Tidslinje vedhæftet.